

ספר

שערי צבי

על

מסכת חגיגה

ועל פרק ג' וד' במסכת ראש השנה

והוא ליקוט מהמפרשים בהבנת הפשט

על סדר הדף בגמ' ופרש"י

וקצת ממה שחנני השם יתברך בזכות הרבים

ובסופו קונטרס הנהות ברש"י על התורה

בעזר החונן לאדם דעת

מנחם צבי רוזנר

בן לא"א מו"ר הגאון ר' אהרן ישעי' שליט"א

ה' תשס"ה

קרית ספר - מודיעין עילית

עד וארא מגמרינן. אף לשאינו חכם, מכאן ואילך מסרינן רק ר"פ לשאינו חכם ומבין מדעתו, אבל כשהוא חכם ומבין מדעתו מגמר נמי מגמרינן, ומשנתינו מיירי במעשה מרכבה שלאחר וארא בתרא, ועלה תנן אין דודשין היינו דאין מגמרינן אף ליחיד אא"כ כשהיה חכם ומבין מדעתו, אבל עכ"פ מסרינן הר"פ מוארא בתרא ואילך אף כשאינו חכם ומבין מדעתו. (וכו לתגינה):

[ילקוט ישעיהו]

איכא דאמרי עד וארא מסרינן ראשי פרקים. לאינו מבין, ולחכם ומבין מדעתו מגמרינן כוליה, מכאן ואילך אם הוא חכם וכו' מוסרין לו ר"פ ואם לאו אפי' ר"פ לא מוסרין לו, ומשנתינו מיירי בעד וארא. (ע"ן

בכו לתגינה): [ילקוט ישעיהו]

דף י"ג ע"ב

ובשעה שאין הדיבור יוצא מפי הקב"ה ממללות. פרש"י בספר יחזקאל ממללות כלומר משבחות ומהללות את השם כו' ע"ש: (מהרש"א)

רש"י ד"ה רצוא ושוב. מוציאות ראשן מתחת הרקיע הנטוי למעלה מראשיהן וחזרות ומכניסות אותן ממורא השכינה וכו' ע"כ. בספר "יערות דבש" דודש ד' (בהוצאת מכת ירושלים, חלק א' עמוד צ"ח, ס"ח א"ג). כתב ח"ל דהחיות וכל מלאכי השרת כשמתקרבם לעלות למעלה להתדבק באור השם ולהנות מאורו, אין שוהים, לכל

תאכלם אש הגדולה ויחזרו למקורן, רק עולים ויורדים תיכף, כמ"ש עולים ויורדים, והחיות רצוא ושוב, וכשעולים עולים בשירה כמ"ש לעיל, זהו שאנו מדלגין באמירת קדוש קדוש, להורות באמירת קדוש שהוא שיר שלהם עולים כלפי מעלה, ובהפסק חוזרים למטה, וכן באמירת קדוש השני וכן השלישי, ואינם שוהים שם כדי אמירת שלש קדושות בפעם אחת, זהו קפיצה ודילוג שלנו והבן ע"כ עיי"ש:

מאי רצוא ושוב אמר רב יהודה באור היוצא מפי הכבשן. רב יהודה לא אתי לפרושי אלא מאי רצוא ושוב וקאמר שהוא דמי לריצה ושוב של אור היוצא מפי הכבשן ולענין מראה מדמי למראה הבזק שעשוי גוונים גוונים כדמפרש ר' יוסי בר חנינא. מיהו קשה לי הוה ליה לדמותו לגמרי לבזק שהוא אור היוצא מבין החרסים בין לענין מראה דגוונים בין לענין ריצה ושיבה דאור היוצא מבין החרסים נמי רצוא ושוב כדפירש רש"י והאור דכבשן דאמר רב יהודה ליכא רמו מכבשן בקרא כלל. ושמא יש לומר דיש חילוק בריצה ושיבה דכבשן מחרסים לענין המהירות ומדכתיב כמראה הבזק שמע מינה דאינו מדמה לה לבזק אלא לענין מראה בלבד ולא לענין ריצה ושיבה. לכן מפרש רב יהודה דהריצה והשיבה דמי לשל כבשן:

(טורי אבן)

סנדלפון כו' הנבוה מחבריו כו'. כצ"ל

וכ"ה בע"י: (הרש"ש)

וקושר בתרים לקונו. כבר פירשוהו בפירוש משביעו ואזיל ויטיב במקום שחלק